

PAPOUŠCI

68 Kč / 2,95 €
pro předplatitele 58 Kč

Martin
PAPAC

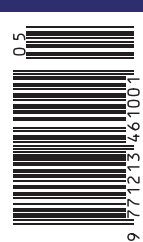
Dvojnásobný mistr světa
s chovem neofém modrohlavých.

www.papousci.com

Úspěšný odchov lori ozdobného
HORMONÁLNÍ NEROVNOVÁHA
u papoušků

AROVÉ KOBALTOVÍ
Chilli ve výživě papoušků

Ročník 19, číslo 3/2019
květen/červen

Vydává:

Nakladatelství FYNBOS s. r. o.

Adresa redakce:

U Výstaviště 1/A

370 05 České Budějovice

Tel.: 775 275 299

e-mail: redakce@papousci.com

www.papousci.com

Redakce časopisu PAPOUŠCI

Bc. Alena Winner

ředitelka redakce

Redakční tým

MVDr. Helena Vaidlová

Ing. Jana Jiroušková Kamberská

Milena Vaňková

MVDr. Veronika Sochorová

Ing. Martin Rašek

Ing. Petr Vopálka

Čestný člen redakce

Ing. Vladimír Doležal

Nakladatelství DONA s.r.o.

Odborná spolupráce

LORO PARQUE FUNDACION

(Tenerife, Španělsko)

Tisk

Triangl, a.s.,

www.trianglprint.cz

Vychází 6 x ročně

Cena jednoho výtisku 68 Kč

Cena pro předplatitele 58 Kč

Předplatné pro ČR zajišťuje

SEND Předplatné s.r.o.

E-mail: send@send.cz

Tel.: 225 985 225

777 333 370

Rozšiřuje

Společnost PNS a.s.

Předplatné pro Slovensko zajišťuje

Magnet Press Slovakia s. r. o.

Teslova 12, P. O. Box 169

830 00 Bratislava 3

Tel.: 02 672 019 31-3;

fax: 02 672 019 50

e-mail: predplatne@press.sk

© **Nakladatelství FYNBOS s. r. o.**

Autorská práva vykonává vydavatel.

Zprávy, články a drobná sdělení

nesmí být současně nabídnuty

jinému českému vydavatelství.

Veškeré zveřejněné texty, ilustrace,

příspěvky a fotografie včetně grafické úpravy

časopisu jsou chráněny autorskými právy dle

platných zákonů. Reprodukce, rozšiřování

jakékoliv části časopisu tiskem či elektronicky

médii bez souhlasu vydavatele je zakázáno.

Toto ustanovení platí též pro překlady do cizích

jazyků. Za **původnost příspěvku odpovídá**

autor. Redakce si vyhrazuje právo na krácení či

úpravu příspěvků. Redakci nevyžádané rukopisy,

fotografie a kresby se nevracejí.

Sídlo vydavatele: Nakladatelství FYNBOS s.r.o.,

Dubně 168, 373 84 Dubné. IČ 07292520,

DIČ CZ07292520 • Provozovna: Husova 500/66,

370 05 České Budějovice (východ do redakce

ze zadní části budovy z ulice U Výstaviště 1/A)

Evidenční číslo

MK ČR 11228

ISSN 1213-4619

Milí přátelé,
chovatelé!

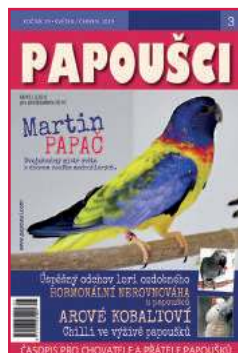
Editorial

Nikdy mě neomrzí dívat se na modré nebe prozářené slunečními paprsky nad rozlehlými lesy. Při pohledu na tuhle krásu za oknem pracovny přemýšlím nad tématem květnového úvodu. Měl by být optimistický. Vše rozkvétá, příroda se zbarvuje do pozitivních barev... Všechny mé myšlenky ale přebíjí jedno aktuální silné a bohužel smutné téma, které během několika hodin pohltilo celý svět. Notre-Dame v plamenech. Možná teď některým z vás naskočila husí kůže už jen při přečtení jména této působivé římskokatolické katedrály. Velkolepou památku zachvátil 15. dubna ničivý požár, střecha se propadla a zřítíla se centrální 91 metrů vysoká sanktusníková věž. Po dvou dnech od katastrofy, tedy v době, kdy dáváme časopis do tisku, bylo vybráno již téměř 800 milionů eur na rekonstrukci této významné památky francouzského národního dědictví. V žádném případě nechci znevažovat historickou a kulturní hodnotu stavby. Ba naopak. Sama mám Paříž ráda a při svých návštěvách jsem se před touto katedrálou ocitla několikrát. I pro mě byl Notre-Dame výjimečný. Vyzařoval nesmírně silnou energii svého majestátu. Obrovský dík patří těm, kteří se rozhodli poskytnout finanční či jakoukoliv jinou pomoc. Ale přesto se ptám, je požár katedrály tragédií hodnou takového obřího celosvětového humbuku? Totiž v tutéž dobu v zoologické zahradě na jihovýchodě Číny uhylna poslední známá žijící samice sladkovodní želvy kožnatky Swinheovy (Rafetus swinhoei). Dostalo se to k vám? Denně se v Jihoafrické republice upytlačí dva nosorožci. Denně je z volné přírody ilegálně odchyceno několik desítek papoušků. A hlavně... denně zemře mnoho dětí na nevyléčitelnou chorobu, na jejíž výzkum či léčbu nemají instituce dostatečné množství finančních prostředků. Denně v určitých oblastech vzrůstá míra znečištění ovzduší, což bude mít jednoho dne vysoce negativní vliv na všechny živé bytosti. A dalo by se pokračovat.

Ríkám si tedy, když už... nejsou právě tohle problémy, kvůli kterým by měl svět začít takhle vyvádět? Nebo je snad správně takto reagovat na neživé stěny katedrál? Toť otázka k zamyšlení... Dalo by se to možná lépe pochopit, kdyby šlo například o ostrov, který má jedinou památku, z níž žije převážná část jeho obyvatel. To však není případ Paříže, kam lidé budou směřovat stále. Neměla by být tou pravou prioritou ochrana živočišných druhů a lidských bytostí, aby bylo zachováno pokračování života na planetě pro naše děti? Vážím si kulturní a přírodní historie. Nicméně mi dovoluňte být toho názoru, že na hodnotu zachování zdravého života na planetě by se i přes historické odkazy nemělo zapomínat. Kulturní a historická hodnota katedrály a jejích uměleckých děl je nevyčísitelná. Ale je o dílo, které je možné z velké části obnovit. Vyhyne-li živočišný či rostlinný druh, je tato ztráta nevratná.

Foto: Jiřík Doležal

Foto na titulní straně:
Neoféma modrohlová (*Neophema splendida*)
1,0 zelený 2F fialový opalín
Foto: © Martin PAPAČ
<http://www.mppapousci.estranky.cz>

Tento samec je odchov z roku 2018. Je to zelený 2F fialový opalín. Opalínové mutaci se Martin PAPAČ věnuje zhruba 9 let a tento pták je jedním z nejlepších odchovů, který se mu podařil. Jedná se o ptáka s výjimečným kontrastem, intenzitou barev a vysokou kvalitou opalínové mutace. Interview s Martinem PAPAČem si můžete přečíst na str. 156.

156

Objevte s námi Tenerife
Redakce PAPOUŠCI 142

Aktuality z Loro Parque
Rafael Zamora Padrón 143

IX. seminář SVĚT PAPOUŠKŮ A LIDÍ
– představení přednášejících
Redakce PAPOUŠCI 148

Návštěva chovatele – Lukáš Pšenský
a jeho chov 150
MVDr. Veronika Sochorcová

Interview s chovatelem
Martinem Papačem 156
Martin Nechutný

Odchov lori ozdobného 162
Milena Vaňková

Výživa arů – 2. část 166
MVDr. Veronika Sochorcová

Využití semen ve výživě papoušků
– přírodní dary, pozdní jaro – 3. část 172
Ing. Jana Jiroušková Kammerská

Papoušci a chilli papričky 176
MVDr. Veronika Sochorcová

Hormonální nerovnováha
u papoušků 180
MVDr. Helena Vaidlová

Arové kobaltoví z Tenerife už létají
ve volné přírodě v Brazílii 185
Rafael Zamora Padrón

Praktický management mláďat pomáhá
k zachování arů arakanga
středoamerických v Guatemale 190
Dr. David Waugh

Papouščí kamarádi v chovu Míši
a Markěty Karáskových 196
Milena Vaňková

Naše láska s Augustýnou 201
Jan Kříž a Soňa Kočandrová

180

190

201

Návštěva chovatele

Lukáš Pšenský a jeho chov

Text: MVDr. Veronika Sochorcová,
Lukáš Pšenský
Foto: MVDr. Veronika Sochorcová

Každý chovatel papoušků má své jedinečné chovatelské zařízení, stejně jako své jedinečné osobní zkušenosti. Pojďme si představit chov papoušků středočeského chovatele Lukáše Pšenského, ve kterém najdeme především amazónky a amazoňany.

Kdy a proč jsi začal s chovem papoušků?

Už jako malého kluka mě okouzlovalo a také naplňovalo vlastnit zvíře, starat se o něj a být jakýmsi jeho kamarádem. Ptáci mě uchvátili asi nejvíce, jsou naprosto volní, létají v nebesích a jsou pro člověka nedostižní.

Takový znak volnosti a svobody. Tehdy nebylo moc chovatelů papoušků, ale já jsem měl štěstí, že jsem bydlel v Kolíně, kde probíhaly každou neděli trhy drobných zvířat, které mě přiblížily k mému snu. Rodiče mě v mých zájmech týkajících se chovu zvířat všeho druhu moc nepodporovali. Ale můj děda byl zručný

Interview s chovatelem

Text: Martin Papač
a Martin Nechutný – předseda ZO ČSCH Soběslav
Foto: archiv Martina Papače

MARTIN PAPAC

ZO ČSCH SOBĚSLAV

Vážení čtenáři, dovolte abych vám představil člena naší základní organizace, chovatele papoušků, přítele **Martina Papače**. V mládí začal s rodiči navštěvovat podzimní chovatelské výstavy a bylo jasné, že se jednou stane členem ZO Soběslav. Do členské základny vstoupil v patnácti letech ještě jako mladý chovatel a hned se aktivně zapojil do chovatelských povinností v organizaci. Jeho

cílem byla modernizace výstavního areálu pro papoušky, stál při vzniku pravidelných trhů (první neděle v měsíci), pracuje pro významné výstavy exotického ptactva Exota (Olomouc) a Exotika (Lysá nad Labem) a stal se adeptem pro posuzovatele exotického ptactva. Na sklonku roku přišla radostná zpráva, že se stal dvojnásobným mistrem světa s chovem neofém modrohlavých.

ODCHOV

LORI OZDOBNÉHO

Loriové jsou papoušci pestrých barev a různých velikostí. Jedná se o potravní specialisty. Základní potravu tvoří nektar a samozřejmě dostatečné množství ovoce, doplňkem potom zelené krmění. Jsou to temperamentní a inteligentní papoušci, k člověku velice přátelští.

Text: Milena Vaňková • Foto: Jaroslav Vokoun

Lori ozdobný dorůstá velikosti kolem 25 cm. Ve voliérách chovatelů není až tak běžně chovaným druhem.

Popisovaný odchov proběhl u páru starého dva a půl roku. Bylo to jejich první hnízdění. Ozdobní mají k dispozici ubikaci v komplexu voliér s ostatními papoušky

s vnitřním i venkovním výletem. Uvnitř ubikace neklesá teplota ani v zimních měsících pod 20 °C. Přitápíme elektrickými olejovými radiátory. Do venkovních prostor jsou pouštěni při teplotách od 10 stupňů s tím, že mají možnost kdykoliv zalétnout zpět do tepla. Venkovní výlety jsou odděleny pouze

HORMONÁLNÍ nerovnováha U PAPOUŠKŮ

Trápí jen mazlíčky, nebo i ptáky
v párech ve voliérách?
Souvisí se šhubáním?
Je příčinou neoplozených vajec nebo
neživotných mláďat?

Text: MVDr. Helena Vaidlová • Foto: autorka a archiv redakce

Hormonální nerovnováhou často trpí papoušci rodu Eclectus.

Z počátku pár řádků nudné teorie, bez které nelze pochopit téma článku, protože je to téma docela těžké.

Začneme vysvětlením, co jsou to hormony. Jsou to látky, které slouží pro přenos informace od jedné buňky ke druhé. Hormon je jednoduše řečeno posel. Jsou tvořeny ve speciálních buňkách a krví potom putují tělem, kde časem dorazí ke svým specifickým receptorům v místě jejich účinku.

V mozku se tvoří hormony, které působí na podvěsek mozkový (adenohypofýzu), ta tvoří hormony, jež působí na jednotlivé žlázy s vnitřní sekrecí v těle, které opět tvoří další hormony a ty zpětně zase ovlivňují mozek a další tkáň (obr. vpravo).